

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szapary, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 8 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyenlő részben 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal méretekelt áron juttatja.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 27. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt.

A bizottsági jelentések után az elnök bejelentette, hogy az interpellációs könyvbe két interpellációt jegyeztek be: az egyiket *Blahó Pál* nemzetiségi egy körorvosi állás betöltése dolgában, a másikat *Hermann Ferencz* a sajtóvétségek miatt előforduló előzetes letartóztatások ügyében.

Ezután a Ház a *kérvények* tárgyalását folytatta.

A munkásbajok orvoslására vonatkozó kérvényeknél felszólalt *Marjay Péter*. A munkásbajok okozóinak a szociálista izgatókat tartja. Kéri a kormányt, lépjen fel erélyesen az izgatók ellen, mert különben a munkásbajok a gazdákat is tönkreteszik.

Mezőfi Vilmos szerint nem az izgatók az okai a bajoknak, hanem az alacsony munkabér, meg a *komissz* közigazgatás.

Az elnök ez utóbbi kifejezésért rendreutasítja a szónokot.

Mezőfi Vilmos felolvassa a temesmegyei alispánnak egy rendeletét, amelyben közli a megyebeli gazdákkal, hogy *Bulgáriából hoznak munkásokat*. Ez — úgy mond *Mezőfi* — nem módja a munkáskérdés megoldásának. Teljesítsék a munkások kívánságait, akkor szent a béke. (Zajos ellentmondások).

„A TENGERPART” TÁRGZÁJA.

Őszinteségek az asszonyokról.

Irta: *Anatole France*.

A kereszténység sokat tett a szerelem érdekében, amikor bünné avatta. Kizárja a szentségből. Fél tőle. Megmutatja, milyen veszedelmes. Evangéliumában elmondja: »A nő karjai hasonlóak a vadász hálójához. Figyelmeztet minket, hogy ne helyezzük reményünket belé: »Ne támaszkodjatok a nádra, melyet a szél lenget és ne bizzatok benne, mert minden hus olyan, mint a fű és dicsősége elhervad, mint a mező virága.« Fél ravaszágától, mely az ember vesztére tör: »Minden gonoszság kicsiny a nő gonoszságához képest«. De éppen e félelme által hatalmassá és rettegetté teszi a nőt.

Hogy megérthessük ez állítás egész értelmét, gyakorolnunk kell a misztériumokat. Gyermekkorunkat vallásos légkörben kell töltenünk. Visszavonult életet kell folytatnunk, meg kell figyelni az istentisztelet gyakorlatait. Tizenkétéves korunkban olvasnunk kell azokat az épületes könyveket, melyek a naiv lelkék előtt föltárják a természetfölötti világot. Ismerjük meg *Borgia Ferencz* történetét, ki *Izabella királyné* nyitott koporsóját nézi, vagy a *vermonti apátnő* megnyilatkozását leányai előtt.

Szünet után *Návay Lajos* reflektált *Mezőfi Vilmos* beszédére, mire áttértek az interpellációkra.

Minthogy Blahó Pál nem volt jelen, *Hermann Ferencz* terjesztette elő bejegyzett interpellációját az igazságügyi miniszterhez.

Günther Antal igazságügyi miniszter nyomban válaszolt és kijelentette, hogy a szabad sajtót alkotmányunk egyetlen biztosítékának tekinti. Az előzetes letartóztatást sajtóvétség miatt nem helyesli. Meg fogja változtatni a büntetőtörvénykönyvnek a letartóztatás eseteiről szóló szakaszát. (Éljenzés).

A Ház a miniszter válaszát tudomásul vette és ezzel az ülés véget ért.

Justh Gyula a munkások mellett.

Budapest, február 27. A képviselőház ülése után a folyosón több függetlenségi képviselő hevesen kifakadt *Mezőfi Vilmos* mai beszéde ellen és megkérdezték *Justh Gyula* elnököt, hogy miért engedte *Mezőfit* ily hangon beszélni?

Justh Gyula erre így válaszolt:

— Nem azért vagyunk itt, hogy egyes osztályok érdekeit képviseljük, hanem képviselnünk kell osztálykülönség nélkül az egész országot. Nem tehetjük, hogy egyes osztályok jóvedelmének fokozása végett elnyomjuk a munkásosztályokat. Rendkívül veszedelmes dolog, ha a függetlenségi párt ilyen reakciós szellemen csinál politikát.

Ez az apátnő a szentség illatában halt meg és az apácák, kik résztvettek angyali munkájában, azt hívták, hogy az égben van, hívták őt imájukban. De egy napon megjelent előttük, sápadtan: ruháját lángnyelvek nyaldosták körül! »Imádkoztatok érettem«, szólott. »Mikor még éltem, egy alkalommal kezeimet imára kulcsoltam és arra gondoltam, mily szépek e kezek. Ma e bűnös gondolatomért kárhozom a pokolban. Ismerjétek meg, leányaim, az Isten kegyelmes jóságát és imádkozzatok érettem«. Ez apró gyermekded teológiai könyvekben ezer ehhez hasonló történet van, melyek nagy értéket tulajdonítanak a szűz tisztaságnak, nehogy ugyanakkor fölülte becsesnek tartjuk a gyönyöröket.

Az egyház *Aspasiát*, *Laist* és *Kleopátrát* szépségük miatt démonoknak teszi meg, kik a pokolban kárhoznak. Mily dicsőség! Még a szent nő sem érzéketlen ez iránt. A legszerényebb és legszigorubb nő is, ki egy férfi nyugalomát sem akarja megosztani, szívesen bontaná meg az összes férfait. Büszkesége csak nő azokkal az óvintézkedésekkel, melyeket az egyház alkalmaz ellene. Amidőn *Szent Antal* így kiált feléje: »Távozz tőlem, állat!« elrettetés hizeleg neki. Ujjongva örvendez annak, hogy veszedelmesebb, mint aminőnek hitte magát.

De ne bizakodjatok, testvéreim; nem tűntek föl e világon mindig oly tökéleteseknek és fegyverzeteknek. Régente alázatosak vol-

Negyven rendbeli rágalmazás.

Budapest, február 27. *Langyel Zoltán* országos képviselő ma délután nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy a mai napon négy budapesti napilap ellen *negyven rendbeli rágalmazás* miatt feljelentést adott be.

Lewinsky meghalt.

Bécs, febr. 27. *Lewinsky*, a Burgszínház világhírű művésze ma meghalt. *Lewinsky* lelkes barátja volt a magyaroknak és a magyar irodalom körül is nagy érdemeket szerzett *Petőfi Sándor* költeményeinek a külföldön való ismertetésével.

Elhunyt képviselő.

Budapest, febr. 27. *Krasznay Ferencz*, a dunapataji kerület országos képviselője, ma délután budapesti lakásán tüdőgyulladásban meghalt.

Krasznay Ferencz 1864 július 29-én született Nógrádon. Egypárti tanulmányait a budapesti egyetem jogi karán végezte; ügyvédi oklevelet 1889-ben kapott. Kereskedelmi, jogi és közgazdasági tanulmányokat folytatott Párisban, s több ízben tartózkodott Angliában ugyanily célból. Részt vett a reszvénytársasági törvényhozás Párisban tartott nemzetközi kongresszusán 1900-ban. Mint Pestmegye törvényhatósági bizottságának tagja, a megyei ellenzék munkásságában vett részt. A magyar vidéki pénzügyi reformjának és szövetkezésének kérdésében megindult mozgalom szervezésében nagy része volt és az ebből kifolyólag 1904-ben megalakult Magyar Pénzügyi Országos Szövetsége Reszvénytársaságának igazgatósági tagja és jogtanácsosa lett. Mint a testező sportok alapos ismerője és

tatok. Őseitek a mammutkorban és a nagy medvék korában nem rendelkeztek a barlanglakók fölött, mint ahogy ti rendelkeztek most fölöttünk. Akkor hasznosak voltatok, szükségesek; de nem legyőzhetetlenek. Hogy igazat mondjak, ez ősi korszakban, sőt még azután is sokáig hiányzott a báj bűböletek. Akkor hasonlók voltatok a férfiakhoz és a férfiak hasonlók az állathoz. Hogy azzá a félelmetes gyönyörre váltatok, akik ma vagytok, hogy közvetlen és egyedüli okai lettetek áldozatoknak és vétkeknek, két dolognak köszönhetitek: a civilizációnak, mely a fátyolt és a vallásnak, mely a kételyt juttatja számotokra. Azóta titok és bűn vagytok. Álmodnak rólatok és elkárhoznak éretteket. Főlébresztitek a vágyat és félelmet: a szerelem örülete tért a világra. Csalhatatlan őszön vonz titeket az ájtatossághoz. Bizony jól teszitek, ha szeretitek a kereszténységet. Megtízszerezté a hatalmatokat. Ismeritek *Szent Jeremiást*? Rómában és Ázsiában oly félelemmel töltöttétek el, hogy elmenekült egy irtózatos pusztaságba. Ott száraz gyökerekkel táplálkozott és a nap égette testét, annyira, hogy már csaknem fekete volt a bőre és csontvázá az teste, de még ott is találkozott veletek. Magánya telve volt a ti képetekkel, mely még szebb volt, mint magatok. Mert nagyon bebizonyosodott igazsága a remetéknek, hogy az álom rólatok csábítóbb, mint a valóság. *Jeremiás* hasonló irtózáttal utasította vissza emléketeket is. De hasztalan

művelője, a Magyar Athletikai Klub alelnöke és a Magyar Athletikai Szövetség vivőszakosztályának elnöke volt. Első ízben az 1901-iki általános választások alkalmával lett a képviselőház tagja; a dunapataji kerület választotta meg Kossuth-párti programmal. A Házban főként a közgazdasági, különösen vámpolitikai kérdésekben s az igazságügyi tárczában szólt fel. Az 1905-iki és a legutóbbi választásoknál a dunapataji kerület ismét képviselőjévé választotta.

VÁROSI ÜGYEK.

A városi tisztviselők fizetésrendezése. A városi jelölő és közigazgatási bizottság holnap, csütörtökön délután öt órakor ülést tart, amelyen a városi tisztviselők fizetésrendezésének kérdésével fognak foglalkozni.

A városi állandó bizottság ülése. A városi állandó bizottság pénteken délután 5 órakor ülést tart a következő napirenddel: Egy drenovai községi telek eladása. Javaslat egy lépcső építésére a Via Ertában. A városi tisztviselők nyugdíjszabályzatának módosítására vonatkozó javaslat.

A városi vállalatok. Tegnap este hat órakor a villamos vasut felügyelő bizottsága a városi tisztviselőkkel egyetemben Vio Ferencz dr. polgármester elnöke alatt összegyűlt, hogy megbeszéljék az összes városi vállalatokra és intézményekre vonatkozó egységes szabályzat kidolgozását. Hosszas vita után abban állapodtak meg, hogy e szabályzat kidolgozására egy albizottságot küldenek ki, melynek tagjaivá a következőket választották meg: Elnök: *Dall'Asia*, tagok: *Bescocca* mérnök, *Giordano* mérnök, *Meichsner*, a számvevőszék főnöke és *Struppi* városi pénztárnok. Előadó: *Dardi*, jegyző: *Antoni* dr.

A Via Germania kiszélesítése. Ma délután a városházán nyilvános árlejtés volt a Via Germania kiszélesítésével járó munkálatok kiadása végett. E célra 20.800 korona van előirányozva. Három ajánlatot adtak be és pedig: *Sirola* B., aki hajlandó elvállalni a munkálatokat az előirányzott összeg 0-45%-os felemelése mellett; *Kucich* L. az előirányzott összegnek 0-30%-os emelését kéri, míg *Bellen* János és *Superina* Antal megelégszenek az előirányzott összeggel.

adta át magát a bűntnek és imának; képekkel töltötték be életét, amelyből ő kiűzött. Ime a nő hatalma egy szent fölött. Kétségbe vonom, hogy van-e épp olyan nagy hatalmatok egy Moulin Rouge-beli vendég fölött. Vigyázzatok, nehogy hatalmatok elszálljon és valamit elveszítetek belőle az által, hogy nem vagytok többé bűnösök.

Oszintén, nem hiszem, hogy a racionalizmus jó volna számotokra. A ti helyetekben nem igen szeretném az indiszkrét élettan-tudósokat, kik nagyon alaposan magyaráznak benneteket, kik azt mondják rólatok, hogy betegek vagytok akkor, mikor azt hiszszük, hogy inspirálva vagytok és akik finom szerelmekről és szenvedéseitekről azt mondják, hogy nem egyebek mint a reflexmozgások tultengései. Nem ily hangon beszélnek rólatok az arany legendákban; ott teher galamb, a tisztaság liloma, a szerelem rózsája a ti nevetek. Ez kellemesebb, mintha hiszterikusnak, kataleptikusnak, ördögönek neveznek, mint ahogy azt a mi napjainkban teszi a tudomány dicsőségének korszakában.

Tehát, ha a ti helyetekben lennék, irtóznám minden emancipálótól, ki egyenlővé akar titeket tenni a férfival. Főlemel benneteket, hogy lesüljedetek. Szép dolog is az, amikor a nő ügyvéd, vagy gyógyszerész. Vigyázzatok: már ti is igyekeztetek lerombolni titokzottságotokat és bájjaitokat. Még nincs minden veszve; még megverekszenek — még tönkre mennek — még öngyilkosok lesznek érettek; de már a villamos kocsiban ülő ifjuság nem adja át helyét, ha állni vagytok kénytelenek. A ti kultuszotok is halni indul a régi kultuszokkal.

KÜLÖNFÉLE.

Személyi hír. *Láncsi* Leó főrendiházi tag, az Adria tengershajózási részvénytársaság elnöke ma Fiuméba érkezett és még a ma esti vonattal elutazott Bécsbe.

Carducci emlékezete. Budapestről jelentik: A *Fiumei Otthon* választmánya elhatározta, hogy legközelebb, még pedig valószínűleg márczius 9-én, rendkívüli gyűlés keretében emlékünnepet fog rendezni a napokban elhunyt nagy olasz költő, *Carducci* Giosuè emlékezetére. Az ünnepségre számos meghívót küldtek szét különösen a Budapesten élő fiumeieknek, az olasz kolónia tagjainak és az egyetemi tanároknak. Az ünnepi beszédet *Zambra* Péter egyetemi tanár fogja tartani.

Uj növényolajgyár Fiumében. Mint értesülünk, tegnap alakult itt meg egy millió korona alaptőkével a *«Hungária» magyar növényolajgyár részvénytársaság*. Az egész tőkét Franciaországban jegyezték. Az igazgatóság három marseillei tőkepenészből áll, akiknek Franciaországban ugyanily gyáraik vannak. A Fiumében alapítandó gyár állami kedvezményekben részesül.

Kivándorlási üzemek Cantridán. Mint megbízható forrásból értesülünk, a közvetlen szomszédságunkban levő osztrák területen, nevezetesen *Cantridán* oly kivándorlási üzemek folynak, amelyekre jó lesz az illetékes osztrák hatóságok figyelmét felhívni. A triestzi *Austro-Americana* hajóstársaság ugyanis *Cantridán* két ügynököt tart, akiket azokat a *magyarországi* kivándorlókat, akiket Fiumében vagy egészségi vagy más egyéb okból (például rendben nem talált utlevél miatt) visszatüsitának, *Triesztbe szállítják* és onnan küldik őket az *Austro-Americana* hajóin Amerikába. Természetesen a szegény embereket, akiket egészségi okokból, például trachoma miatt nem vesznek itt fel a Cunard-hajóra, Amerikában, ahol ismét szigorú vizsgálatnak vetetnek alá, a bevándorlási hatóságok nem engedik partraszállani, hanem *Ellis-Islandról* visszaküldik őket. Egyenesen embertelenség tehát ezeket a szerencsétleneket kivinni Amerikába. Az *Austro-Americana* két cantridai ügynöke, *Avramovics* és *Kukulics*, nem Fiuméből küldi *Triesztbe* a boldogtalan áldozatokat, hanem *Cantridáról* *Mattuglieba* viszik őket kocsin, ahonnan vasuton mennek tovább *Triesztbe*. Tegnap, kedden este is *tizenkét kocsi* álló transzport ment *Cantridáról* *Mattuglieba*. — Sürgős intézkedést követelünk ez üzemek megállítására!

Hajóközlekedés Fiume és Abázia közt. Minthogy az abáziai kikötői munkálatokat már megkezdték, a Magyarhorvát gőzhajózási részvénytársaság hivatkozással tegnap közzétett hirdetésnyerére, ezennel tudatja, hogy a *volosca-louvanai szárnyvonal*, valamint a *fiume-voloscai közvetlen vonal* életbeléptetését további intézkedésig elhalasztotta.

Vasutasok választmányi ülése. A Vasutasok Országos Szövetségének fiumei kerületi választmánya márczius 7-én *Fodor* Armin elnöke alatt ülést tart. Napirend: a közgyűlés előkészítése; *Feigl* József elnök lemondása; indítványok.

Carducci háza és könyvtára. Rómából jelentik: *Margherita* anyakirályné megbízásából tegnap meglátogatta *Tanari* mar-chese, bolognai polgármestert *Malvezzi* képviselő és átadta neki az özvegy királyné sajátkezűleg írt levelét. Ebben a felséges asszony *Bologna* városának ajánlja fel ajándékkul a nagy költő könyvtárát, kéziratait és házát, amelyben annyi éven át lakott. Ismeretes, hogy *Margherita* királyné mintegy két évvel ezelőtt vásárolta meg *Carducci* könyvtárát, majd lakóházát is. — Itt említjük meg, hogy a *«Giornale d'Italia»* hozzávetőleg kiszámította, mekkora jövedelmet hajtott *Carduccinak* irodalmi munkálkodása. Az a hír járt ugyanis,

hogy a nagy költő szegényen halt meg. A *«Giornale d'Italia»* most kimutatja, hogy számba sem véve a mintegy 190.000 lírára rugó Nobel-díjat, sem azt a 40.000 lírát, amelyért *Margherita* királyné magától *Carducci* től vásárolta meg könyvtárát, harmincz esztendei irodalmi munkássága ideje alatt 180—190.000 lírát tett félre *Carducci* pusztán írói tiszteletdíjaiból. Az egy *Zanichelli* könyvkiadó cégtől 100.000 líránál nagyobb díjat kapott az idők során, legutóbb pedig 50.000 lírát művei szerzői jogának megváltása címén. Mindezen fölül *Carducci* 200.000 lírára biztosította életét, s ezt az összeget most özvegye kapja, aki férje egyetemi tanári nyugdíját is húzni fogja. Igaz, hogy *Carducci* művészi egyéniségének nagyságához képest ez az anyagi értékes még mindig csekélység. De mégsem mondhatni, hogy Olaszország legnagyobb poétája nélkülözni volt kénytelen életében.

Az «Imperatrix» katasztrófája. *Triesztből* táviratozzák: A legnagyobb zavart az *«Imperatrix»* gőzös katasztrófája alkalmával az arab fűtők okozták. Az arab fűtők örültek módjára dühöngtek. Abban a mentő-csónokban, amelyben négy betegápoló nővér és a kapitány mint utolsók távoztak a hajóról, két arab fűtő is volt. Midőn ezek egyikét a hullámok kiragadták, a másik erőnek erejével fel akarta borítani a csónakot, hogy a benne ülők mind veszzenek oda. A kapitány tegnap a *«Castore»* gőzösről az egész tengerpart mentén kutatott a hajótörött utasok után. Az *«Imperatrix»* utasai ma a *«Castore»* gőzösről folytatták útjukat Indiába.

A vasutasok köréből. A következő felszólítás közzésére kértünk fel: Nem lehet elhallgatni azt a tényt, hogy a vasutasok nagy többségében nem tudta elérni azt a megnyugtatót, amelyet pedig elérni kívánt, sőt növelte az elkedvetlenedést. Az anket tárgyalásai nem biztatók; a vége beláthatatlan messzeségben van. A kereskedelmi kormány előtt a javaslatok, kívánságok egész tömege fekszik, közismeretűek az egyes kategóriák kívánalmai, a kormánynak tehát anket nélkül is módjában lehetett volna közme nyugvásra rendezni a kérdést. Lehetetlen, hogy a kormány ne volna a vasutasok követelése ügyében már elhatározott pénzügyi programja. Közölje ezt a kormány, mert a vasutasok erre kíváncsiak. A kormány semmi oka sem lehet, hogy titkolódzék, sőt minél előbb lesz ismeretes a programja, annál könnyebben következik be a vasutasok megnyugtatósa és a mostani tarthatatlan állapotok orvoslása. Az államvasutak mostani rendszere és politikája beteg. Az orvosláshoz az első lépés a személyzet helyzetének javítása, hogy a vasutasok megelégedettek legyenek és ezzel vissztérjen a sztrájk óta megdőbentető módon meglazult fegyelem. Csak azután következhetik a többi, a tervbe veit beruházásokat azonban meg kell előznie az államvasutak újra való organizációjának. A M. Á. V. Baross miniszterisége alatt kapta mai szervezetét, amikor még sokkal kisebb terjedelmű volt és a jelenlegihez képest aránytalanul csekélyebb forgalommal bírt. Ma már e szervezet elavult, nehézkes, mely alig képes vezetői, ellenőrzői hivatását betölteni. Tapasztalhatja ezt mindenki, aki a M. Á. V.-val összeköttetésben áll. Az igazgatóság decentralizációja és ennél fogva az üzletvezetőségek hatáskörének tágítása, egyben pedig az üzletvezetőségek jelenlegi hálózatának az osztrák, illetve porosz szabványoknak megfelelőleg 1000—1500 kilométerre való csökkentésével új üzletvezetőségeknek szervezése szintén a szanalásnak egyik sarkalatos feltétele; betetözése pedig nem lehet egyéb, mint a mai protekciós rendszer megszüntetése, mely nemcsak abban nyilvánul, hogy hivatlanok tódulnak a vasúthoz, hanem abban is, hogy a fontosabb vezetői állásokat is nagy részben ilyenek foglalják el.

Fertőző betegségek. A február 19-étől 24-éig terjedő héten a városi közegészségügyi hatóságnál a következő fertőző betegségeket jelentették be: tifusz 1, difteri-

tisz 1, vörheny 1, gyermekágyi láz 1. Mosz-tárból egy trachomás beteget szállítottak a városi kórházba. Halálozás fertőző betegség következtében nem történt.

A triezsi vasutak passzív rezisztenciája. Triesztből jelentik: A déli vasut és az államvasut triezsi alkalmazottjainak és munkásainak passzív rezisztenciája még egyre tart. A passzív rezisztencia egyelőre csak a teherforgalomra terjed ki. A személyforgalmat még kimélik. Minthogy a rak-tárak túl vannak tömve, a legközelebbi napokban energikus intézkedést várnak az igazgató-ságtól a passzív rezisztencia megszüntetésére. A munkások nyugodtan viselkednek. A vasuti alkalmazottak passzív rezisztenciája következtében a Triesztbe menő áruforgalmat beszüntették. A Triesztből jövő áruforgalmat csak korlátozott mértékben tartják fenn. — Éjjel táviratozzák Triesztből: Az itteni államvasuti állomásokon egyre tart a passzív rezisztencia, amelyben vagy 400 vasuti alkalmazott vesz részt. A személyvonatok forgalma nem zavartatott meg. Tehervonatok jelentékeny késéssel indulnak. A déli vasutnál vagy 600 alkalmazott van passzív rezisztenciában.

Arverés. A magyar kir. államvasutak fumei osztálymérnöksége értesíti az érdekelteket, hogy az Elevátor leégése folytán összehordott ócska vasanyagok ez évi márczius hó 1-én délután 3 órakor a helyszínén, nyilvános arverés útján a legtöbbet ígérőnek készpénzért el fognak adatni.

TENGERÉSZET.

Hajók forgalma. A fumei kikötőből elindult a „Tibor» Adria-gőzös Rouenba; az „Alberto T.» olasz gőzös Croce kapitány parancsnoksága alatt Moulmeinbe.

Az Adria-társaság hajóinak forgalma: Elindult: „Andrássy» febr. 26-án Barcelonából Valenciába; „Kassa» febr. 27-én Triesztből Fiuméba; „Nagy Lajos» febr. 25-én Valenciából Rotterdamba; „Rákóczi» febr. 26-án Bariból Cataniába; „Tibor» febr. 27-én Fiuméből Rouenba. — „Matkovits» febr. 26-án elhaladt Gibraltárnál London felé.

Tengerészeti szaktanács A Fiumei Otthon tengerészeti szakosztálya tegnapelőtt Budapesten Gonda Béla miniszteri tanácsos elnökelete alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a Fiumében létesítendő tengerészeti szaktanács megalakítása érdekében Nákó Sándor gróf kormányzót, Vio Ferencz dr. polgármestert és Steinacker Arturt fogják közreműködésre felkérni. Az ülésen Lévy Jenő a tengerészeti szaktanács megvalósítására nézve a következő tervezetet terjesztette elő: A tengerészeti szaktanács feladata volna figyelemmel kísérni a kereskedelmi tengerészet terén felmerülő minden mozzanatot, a magyar tengeri kereskedelem fejlesztése céljából új vállalatok létesítésénél vagy létesítendő járatok kérdéseiben az előkészületeket megtenni, a kérdéseket tanulmányozni és újabb tengerészeti vállalatok létesítését előkészíteni. Állami tengerhajózási szerződések megkötését előkészíteni és az érdekeltekkel összekötésbe lépve, a fölmerülő kívánalmakat összegyűjteni és rendszeresen feldolgozni szintén a szaktanács feladata. A szaktanács figyelemmel kísérik a külföldi hajózási fejlődést, annak állapotát, a kormányoknak a hajózási terén tett intézkedéseit, főképp arra való tekintettel, hogy mennyire lehet azokból a magyar hajózási számára hasznos dolgokat kiaknázni. Javaslatoikat tenni részint hazai, részint külföldi vállalatoknak Fiume forgalmában való részvétele iránt stb. képeznek a tengerészeti szaktanács feladatait. A tengerészeti szaktanács

szervezetét úgy képzei Lévy Jenő, hogy az mindenképpen teljesen független legyen egy a kormánytól, mint az érdekeltségtől s ezért szükséges az, hogy benne az abszolút többséget a hajózási vállalatoktól független elemek képviseljék. Különösen egy elnöke, mint ügyvezető titkára kell, hogy a hajózási vállalatoktól teljesen független legyen. A tagok összeállítására a következő volna: **Budapestről**, a kereskedelmi és iparkamara 2 taggal, az országos iparegyesület 1 taggal, **Fiuméből** a kereskedelmi és iparkamara 2 taggal, a hajózási vállalatok: az Adria, Ungaro-Croata, Levante, Atlantica 4 taggal, a szabadhajósok együttesen 2 taggal, továbbá egy Budapestől mint Fiuméből az érdekeltektől kereskedők és iparosok. A tengerészet köréből 25 tagot a kereskedelemügyi miniszter nevezne ki. Egyes kérdések megállapítására a tanács bizottságot küld ki. Az említett 25 tagon kívül hivatalból tagja volna a fumei tengerészeti hatóság főnöke. A tengerészeti szaktanács költségeit, amelyek amugy is csak igen jelentéktelenek lehetnek, az állam fedezi. A tengerészeti szaktanács tagjainak mandátuma 3 évre terjed. Azon tagok mandátuma, akik az ülések felén elmulasztottak résztvenni, vagy az általuk elvállalt és rájuk bízott munkálatokat nem teljesítették, nem újítható meg. A megbízás tartama alatt a tagok a kereskedelmi és tengerészeti tanácsosi címet használhatják, de külön díjazásban nem részesülnek.

Olvassóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus» hírlap-elárúsító üzletben, Vinc. de Domini-utca. — A m. kir. dolmánygyártásában, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőr üzletében, Deák-Corso. — Devescovich Gio. trafikban, Riva Szápáry. — Barbis Gio. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban („Unio»-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio» könyvnyomdai műintézet.

Oktalan és elitélendő

az az ember, aki betegesnek érzi magát anélkül, hogy állapotán segíteni igyekezne és amikor a legkisebb munka is fáradtságosnak tűnik és az ember életkedve fogyni kezd. Ily esetben a gyógyszerkamájából alfoszfor-savas méz és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsio egyike a legjobb és legbiztosabb szerekeknek a test és idegrendszer erősítésére, felélesztésére. A Scott-féle Emulsio csakis a legjobb minőségű alkatrészeket tartalmazza, felülmúlhatatlan tápszer, mely gyorsan új kedvet és új életterőt önt az el-petyhüdt szervezetbe.

A Scott-féle Emulsio valódi-ságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász» védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszer-tára»
BUDAPEST, IV., VACZI-UTCZA 34/50.

☛ Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f. ☛
Kapható minden gyógyszer-tárban.

Ékszervásárlóknak! A magyar közönség figyelmét felhívjuk Engelsrath J. ékszer-üzletére, mely czég Fiumében az Adamich-teren (a hajóállomással szemben) és Abba-ziában az Angolina fűrdőpavilonban gazdag raktárt tart Moretti- s egyéb Quarnero-különlegességekben.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-activ

Hathatos óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá **olkvéredés, szívelhajasodás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdaganat, cukorbetegség, aranyér, eszű- és köszvény-nél, vérbőség-nél s egyéb belső szervezeti bajokban.** — Főszéküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerész-nél Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszer-tár és fűszerüzletben, **Fiumében Heim P.-nél**, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvízzel.

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 ór
alatt teljesen rendbe hozza.

BUSSINPICCOLO
FRIOZI PENSIO.
MAGYAR CSALÁDI OTTHON.

Hungária szálloda.

Van szerencsém tisztelt vendégeimnek és a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy éttermemet, melyet eddig bérbe adtam, márczius hó 1-től ismét saját kezelésembe veszem át.

Az étterem javítások miatt még márczius 15-ig zárva marad.

Kiváló tisztelettel

LÖSCH ALAJOS.

Varrónő,

ki Zágrábban tanulta a szabátszatot, ajánlkozik házakhoz is, egyszerűbb és elegánsabb munkák elvégzésére. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

A LEGSZEBB

női divatszövetek a tavaszi
saisonra megérkeztek!

Kaphatók:

Weiss M.

divatáru üzletében

FIUME, Corso 11. — TRIEST, Corso 9.

Szájpadlás nélküli szabadalmazott

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

ogműterme, az Adamich-ter sarkán Via Lido
2. II. emel. (Rinaldi ház)

☛ naponta d. e. 8-12 és d. u. 2-6, ☛

Minden műtétet **fájdalom nélkül** személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ezüst és porcellán-plombirozás.
Aranykoronák; szájpádlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucuk- és smaltol-fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők jelen ékeny mérséklésben részesülnek.

Hotel és penzió Plesch

ABBAZIA.

Reichsstrasse (azelőtt villa Thaller).
Minden szobából kilátás a tengerre. Olvasó, étkező és zeneterem. Villanyvilágítás, fürdők a házban. Kifűtő konyha. Napi ellátás szobáért 9 koronától feljebb.

KOVÁCS-BRUN K. EMIL

Rudovits penziója

A főrdő központján, a Curparkkal szemben.
Méli fekvés. Lift. Fürdők a házban.
Az előkelő magyarság találkozó helye.
Minden kényelem!
TELEFON 23. SZÁM.

Bristol szálló

Abbazia.
Negy kávéház és étterem.
Modern kényelem. — Mérsékelt árak.

Pension Pilsner-Hof

Abbazia.
Pensió, napi teljes ellátással
6 koronától feljebb.

Kifűtő kóser konyha.

Szobák és étkezés éllap szerint
is jutányosan számíttatnak.

Hirdetések

felvételnek
a kiadóhivatalban

FIUME, Adria palota.

Fővárosi Orfeum-társulat

tart előadásokat ma és mindennap a
De la Ville szálloda
éttermében.

Csak elsőrangú fővárosi és
külföldi erők fellépte.

Naponta 3 kaczagató bohózat.

Kezdeté este 8 órakor.

Becses pártfogásért esedeznek

Blumau és Steinau
igazgatók.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs- keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.
VÉDJEJY.

Különlegesség

fénykeményítő táblásokban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Használt és új Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

BOROTVA FELESLEGES! Rasol kés nélkül borotvál!

A ki pénzt akar megtakarítani, a ki időt akar megtaka-
ritani, a ki nem akarja magát borbajnak kitenni,

az RASOL-lal

borotválkozik.

Egészséges! Kellemes! Olcsó!

Egy kg-ár. ára 30-szori borotválkozáshoz 2 K 40 fillér.
Videkre 3 K előleges beküldése mellett franko. Utánvétel
20 fillérrel drágább. - Készíti és szétküldi:

RASOL vegyipari vállalat

Budapest, VI. ker., Váci-körut 55. sz.
Kapható minden drogeria és illatszerkereskedésben.

A világ legjobb szőrvesztője!

RASOLIN

HÖLGYEKNEK AJÁNLATOS!

Egy doboz ára helyben 2 kor., vidékre 2.50 kor. előleges
beküldése mellett franko. Utánvétel 20 fillérrel drágább.

Egyedüli készítő:

RASOL vegyipari vállalat

Budapest, VI. ker., Váci-körut 55. sz.

RAKTÁR:

Török József gyógyszerárában, Király-u. 12.
és minden drogériában.

A községi takarékpénztár

elfogad takarékbetéteket könyvecskére 1 koronától felfelé $3\frac{1}{2}\%$
kamatozással (télvérről félévre tőkésítve) minden adólevonás nélkül. A kamatok
a betét napját követő munkanaptól számíttatnak.

Visszafizet takarékkönyvre tőkét, rendszeren előleges felmon-
dás nélkül; a körülményekhez képest azonban fentartja a takarékpénztár magá-
nak a jogot, hogy szükség esetén alapszabályai 12. §-át vegye igénybe. A kama-
tozás megszűnik a visszafizetés napját megelőző munkanappal.

Betétek, melyek a befizetést követő munkanaptól számított 8 napon belül
vételnek ki, minden kamatozás nélkül fizettetnek vissza.

Törlesztéses köicsönt ad 5% kamattal a városban vagy
annak 3 alközségében levő ingatlanokra való jelzálogos betáblázás ellenében.

Előlegeket ad jutalékmentesen 5% kamattal mellett a bécsi és buda-
pesti tőzsdei árlapban foglalt értékpapírokra az árfolyam $\frac{3}{4}$ részéig.

Hivatalos órák naponta délelőtt 9-től délután 1 óráig.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot
tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kifűtő sörön kívül állandóan
raktáron van kiviteli és márcziusi sör, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palack-
ot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-
lungato. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi
takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselő: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.